

СОЦІАЛЬНИЙ ПОРТРЕТ ЛЮДЕЙ ЗІ СТАТУСОМ ВПО (ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ОСОБИ) НА ПРИКЛАДАХ ЖИТОМИРСЬКОЇ ТА БРУСИЛІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД (ТГ)

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ

2023 - 2024

«Це дослідження стало можливим завдяки підтримці Уряду Об'єднаного Королівства Великої Британії та Північної Ірландії в рамках проекту «Жінки, мир, безпека: відповіді на виклики війни», що впроваджується Українським Жіночим Фондом». Відповідальність за зміст інформації несе **Житомирська обласна молодіжна громадська організація «ПАРИТЕТ»**. Інформація, що представлена у виданні, не завжди відображає погляди Уряду Об'єднаного Королівства Великої Британії та Північної Ірландії і УЖФ».

ВПО – внутрішньо-переміщені особи

Внутрішньо переміщена особа (ВПО) – громадянин/ка України, іноземець/іноземка або особа без громадянства, яка перебуває на території України на законних підставах та має право на постійне проживання в Україні, яку змусили залишити або покинути своє місце проживання у результаті або з метою уникнення негативних наслідків збройного конфлікту, тимчасової окупації, повсюдних проявів насильства, порушень прав людини та надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру¹.

ТГ – територіальна громада

Територіальна громада (ТГ) – жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, селищ, міст, що мають єдиний адміністративний центр².

Приймаюча територіальна громада – місто чи село, де переміщені особи, які не проживають у формальних або неформальних таборах біженців, можуть жити, знаходити притулок і залишатися тимчасово або на більш тривалий період. Приймаюча територіальна громада також може бути сформована населенням, яке випадково живе в місці, куди несподівано прибувають вимушено переміщені особи³.

Місцеві біженці або ВПО живуть у приймаючих громадах з юридичним статусом або без нього⁴.

Дослідження людей зі статусом ВПО в Україні:

- Індекс інтеграції внутрішньо переміщених осіб (Cedos, 2018)⁵
- Права внутрішньо переміщених осіб (Українська Гельсінська Спілка з Прав Людини, 2017)⁶
- Практики інтеграції внутрішньо-переміщених осіб у приймаючі громади (ГО «Горизонт змін», 2022)⁷.

Це дослідження побудоване на прикладах Житомирської та Брусилівської територіальних громад як таких, що прийняли найбільшу кількість внутрішньо переміщених людей в Житомирській області⁸.

¹ Хто такі внутрішньо переміщені особи. iGov. Портал державних послуг. URL: <https://igov.org.ua/subcategory/1/32/situation/48>

² Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997, № 24, ст.170.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>

³ Галіахметов І.А., Змістова характеристика прав внутрішньо переміщених осіб та хост-територіальних громад.

DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.04.11>

⁴ Там само, с. 66.

⁵ <https://cedos.org.ua/researches/vpo-integration-index/>

⁶ <https://www.helsinki.org.ua/prava-vnutrishno-peremishchenyh-osib/>

⁷ <https://socsprava.com.ua/praktyky-integracziyi-vnutrishno-peremishhenyh-osib-u-pryimayuchi-gromady/>

⁸ Затверджено Комплексну програму соціальної підтримки ВПО на 2024 рік у Житомирській області. Житомирська обласна державна адміністрація. URL: <https://oda.zht.gov.ua/news/zatverdzheno-kompleksnu-programu-sotsialnoyi-pidtrymky-vpo-na-2024-rik-u-zhytomyrskij-oblasti/>

ЗМІСТ

Скорочення у тексті. Тезаурус дослідження	2
Методологія дослідження	4
Кількісні результати дослідження	5
Соціальні характеристики.....	5
Якість і задоволеність соціальними послугами.....	8
Якісні результати дослідження	13
Висновки та рекомендації.....	23
Дорожня карта отримання послуг людям зі статусом ВПО	27
Додатки	28

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Мета дослідження – окреслити соціальний портрет людей зі статусом ВПО й ідентифікувати їх базові потреби у Житомирській та Брусилівській територіальних громадах (які прийняли найбільшу кількість ВПО у Житомирській області) задля підвищення ефективності та адресності державних соціальних послуг та впровадження кейс-менеджменту.

Цілі:

- Mapувати соціальні послуги, гарантії та пільги для людей зі статусом ВПО;
- Зібрати інформацію про соціальні характеристики людей зі статусом ВПО, про їх базові потреби, про їх рівень обізнаності щодо соціальних гарантії та про рівень задоволеності державними послугами;
- Охарактеризувати поточний стан підтримки людей зі статусом ВПО у ТГ (успіхи, перешкоди, труднощі, потреби та можливі напрямки підтримки);
- Скласти перелік ідентифікованих потреб та проблем для впровадження кейс-менеджменту.
- Побудувати дорожню карту надання соціальних послуг ВПО у ТГ.

Цільова група:

- Люди зі статусом ВПО (приймаючі територіальні громади Житомирська область)

Методи дослідження

Методи	Завдання	Примітки
Кабінетний огляд	Проаналізувати нормативно-правові документи, що визначають напрямки державної соціальної допомоги людям зі статусом ВПО	Додаток А - Державні соціальні права та гарантії для людей зі статусом ВПО
Онлайнове опитування	Визначити соціальні характеристики людей зі статусом ВПО, оцінити їх базові потреби, рівень обізнаності про соціальні гарантії та рівень задоволеності державними послугами	Додаток Б - Опитувальник
Фокус-групове опитування	Охарактеризувати поточний стан підтримки людей зі статусом ВПО у ТГ (успіхи, перешкоди, труднощі, потреби та можливі напрямки підтримки)	Додаток В - Гайд фокус-групи
Інтерв'ювання	Охарактеризувати поточний стан підтримки людей зі статусом ВПО у ТГ (успіхи, перешкоди, труднощі, потреби та можливі напрямки підтримки)	Додаток Г - Гайд інтерв'ю

КІЛЬКІСНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Опитування проводилося онлайн (кінець січня-початок лютого 2024), інформація з посиланням щодо можливості участі в дослідженні поширювалася у громадах за допомогою віртуальних об'єднань людей у комунікаторах (Вайбер, Телеграм), оголошень у соціальних мережах (Facebook), за сприяння рад з питань ВПО та органів місцевої влади Житомирської та Брусилівської громад.

Участь у дослідженні була добровільною, усі питання онлайн-опитувальника передбачали можливість пропустити відповідь.

Повні кількісні результати дослідження представлено у додатку Д.

Всього у дослідженні взяли участь 74 людини, з них 53 людини (71,62% від загальної кількості опитаних) представляють Житомирську ТГ, 13 людей - Брусилівську ТГ (17,57%) і 8 людей (10,81%) проживають у інших ТГ Житомирської області.

СОЦІАЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Перша частина опитувальника була покликана зібрати інформацію про **соціальні характеристики** людей зі статусом ВПО (вік, стать, сімейний статус, стан здоров'я, стан працевлаштованості, тощо).

95,95% респонденток/респондентів мають статус ВПО, 1,35% - перебувають у процесі оформлення статусу і 2,70% не мають означеного статусу.

Розподіл отримання статусу ВПО за роками у кожній громаді представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

У якому році ви отримали статус ВПО?	Житомир		Брусилів		Інші		Всього
	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	%
2014	5	6,76	1	1,35		0,00	8,11
2015-2021	2	2,70		0,00		0,00	2,70
2022	42	56,76	10	13,51	8	10,81	81,08
2023	1	1,35	2	2,70		0,00	4,05
не отримав/ла	3	4,05		0,00		0,00	4,05
ВСЬОГО	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00

Відповідно даним таблиці 1 найбільша кількість вимушено переміщених людей і, відповідно, набуття статусу ВПО зумовлена повномасштабним вторгненням Російської федерації в Україну. (81,08% респонденток і респондентів).

Таблиця 2

Якщо Ви проживаєте на території Житомирської області, то як давно?	Житомир		Брусилів		Інші		Всього
	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	%
2014	5	6,76		0,00		0,00	6,76

2015-2021	3	4,05		0,00		0,00	4,05
2022	40	54,05	11	14,86	8	10,81	79,73
2023	5	6,76	2	2,70		0,00	9,46
ВСЬОГО	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00

З таблиці 2 видно, що вимушене переселення людей у Житомирську область масово почалося у 2022 році (79,73% від загальної кількості відповідей) і продовжується далі.

У опитуванні взяли участь переважно жінки (97,30% від загальної кількості респонденток і респондентів). 1,35% відповідей надали чоловіки, 1,35% не вказали свою стать при опитуванні.

Розподіл учасниць і учасників опитування за віком подано у таблиці 3.

Таблиця 3

Ваш вік	Житомир		Брусилів		Інші		Всього
	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	%
18-25 років	1	1,35	2	2,70		0,00	4,05
26-35 років	10	13,51	9	12,16	2	2,70	28,38
36-55 років	35	47,30		0,00	6	8,11	55,41
56-60 років	3	4,05	1	1,35		0,00	5,41
Більше 60 років	4	5,41	1	1,35		0,00	6,76
ВСЬОГО	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00

Сімейний статус учасниць і учасників опитування представлено у таблиці 4, пояснення для варіанту відповіді «Інше» включало такі додаткові відповіді опитуваних: «Одружена, але тут одна з дитиною», «Разом з дитиною 12 років»,

Таблиця 4

Ваш сімейний статус	Житомир		Брусилів		Інші		Всього
	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	%
Одружена / одружений	35	47,30	8	10,81	5	6,76	64,86
Розлучена / розлучений	3	4,05	1	1,35	1	1,35	6,76
Мати-одиначка	4	5,41	3	4,05	1	1,35	10,81
Перебуваю у громадянському шлюбі / партнерських стосунках	2	2,70	1	1,35	1	1,35	5,41
Вдова / вдівець	4	5,41		0,00		0,00	5,41
Самотня / самотній	2	2,70		0,00		0,00	2,70
Інше	2	2,70		0,00		0,00	2,70
Утримаюсь від відповіді	1	1,35		0,00		0,00	1,35
ВСЬОГО	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00

Наявність у опитуваних дітей або людей, за яких вони несуть відповідальність представлена у таблиці 5, зокрема при виборі варіанту «Інше» досліджувані додали такі варіанти: «Онкохвора бабуся 84роки», «Одна дитина до 18 років, іншому 25 років», «Дитина 3 роки, мама з деменцією, свекруха з переломом хребця та дідусь», «Дитина 15 років у громадянського чоловіка від першого шлюбу живе з нами».

Таблиця 5

Наявність дітей або людей, за яких Ви несеєте відповідальність	Житомир		Брусилів		Інші		Всього
	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	%
Маю 1 або 2 дитини до 18 років	32	43,24	9	12,16	3	4,05	59,46
Маю 3 або більше дітей до 18 років	4	5,41	2	2,70		0,00	8,11
Маю дитину / дітей зі статусом інвалідності	3	4,05		0,00	1	1,35	5,41
Маю дитину / дітей під опікою	1	1,35	1	1,35		0,00	2,70
Маю дітей старше 18 років, які проживають зі мною	3	4,05		0,00	1	1,35	5,41
Маю дітей після 18 років, які проживають окремо	1	1,35		0,00	1	1,35	2,70
Маю мати/батька/батьків літнього віку, якими опікуюся	2	2,70	1	1,35	1	1,35	5,41
Інше	3	4,05		0,00	1	1,35	5,41
Утримаюсь від відповіді	4	5,41		0,00		0,00	5,41
ВСЬОГО	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00

Характеристики стану здоров'я досліджуваних людей зі статусом ВПО висвітлені у таблиці 6, додатковий варіант відповідей, наданий опитуваною зі статусом ВПО «Періодичні огляди у лікаря онколога».

Таблиця 6

Ваш стан здоров'я	Житомир		Брусилів		Інші		Всього
	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	%
Хворію зрідка	14	18,92	6	8,11	2	2,70	29,73
Часто хворію, але не маю жодних статусів	22	29,73	2	2,70	1	1,35	33,78
Маю хронічні хвороби/захворювання	13	17,57	5	6,76	3	4,05	28,38
Маю інвалідність	1	1,35		0,00	1	1,35	2,70
Інше	1	1,35		0,00		0,00	1,35
Утримаюсь від відповіді	2	2,70		0,00	1	1,35	4,05
ВСЬОГО	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00

Таблиця 7 представляє стан працевлаштованості людей зі статусом ВПО на момент опитування у Житомирській області, серед додатковий відповідей (шкала «Інше»): «Навчаюсь на курсах масажу», «Дитина на змішаному навчанні, вчиться в музичній школі, займається додатково з англійської мови. Тому треба привести дитину та забрати

після занять. Тому не можу працювати повний день, але як що була робота до обіду, обов'язково би пішла», «У декреті», «Пенсіонерка», «Інвалідність», «Навчаюся», «Стаю на облік в центрі зайнятості», «Не можу знайти роботу відповідно до каліфікації» та інші.

Таблиця 7

Стан працевлаштованості на момент опитування	Житомир		Брусилів		Інші		Всього
	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	%
Маю постійну роботу, яка подобається	10	13,51	3	4,05	2	2,70	20,27
Маю постійну роботу, яку хотіла б/хотів би змінити	7	9,46	1	1,35		0,00	10,81
Самозайнятість / фрілансерство / ФОП	4	5,41	1	1,35		0,00	6,76
Частково зайнята / частково зайнятий	7	9,46	1	1,35	1	1,35	12,16
Безробітна / безробітний	8	10,81	3	4,05	4	5,41	20,27
Потребую працевлаштування	2	2,70	2	2,70		0,00	5,41
Інше	12	16,22	2	2,70	1	1,35	20,27
Утримаюсь від відповіді	3	4,05		0,00		0,00	4,05
ВСЬОГО	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00

ЯКІСТЬ І ЗАДОВОЛЕНІСТЬ СОЦІАЛЬНИМИ ПОСЛУГАМИ

Наступний блок запитань пропонував учасницям/учасникам опитування оцінити за шкалою від 1 до 5 **якість послуг** у різних сферах під час їхнього проживання у приймаючих громадах Житомирської області. Середні показники оцінки послуг людьми зі статусом ВПО представлені у таблиці 8 (за спаданням середніх показників оцінювання).

Таблиця 8

Сфери послуг	Житомир	Брусилів	Інші	Середнє
Медичні послуги	3,09	2,46	2,50	2,69
Освітні послуги	3,13	1,85	2,00	2,33
Підтримка громадянського суспільства	3,04	0,62	2,38	2,01
Державні послуги	2,06	1,92	1,88	1,95
Юридичні (правові) послуги	2,06	0,69	1,75	1,50
Соціальні послуги	2,23	0,77	1,25	1,42
Послуги працевлаштування	1,72	0,85	0,00	0,85
Психологічні послуги	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Середнє</i>	<i>2,17</i>	<i>1,14</i>	<i>1,47</i>	<i>1,59</i>

У опитуваних була можливість не визначати рівень задоволеності якістю окремих послуг, а вибрати додаткові варіанти відповідей, як-от: «Не потребую послуг у означеній сфері», «Ніколи не користувалася / не користувався послугами у цій сфері, хоча потребую», «Інше» або «Утримаюсь від відповіді». Окрім того, у опитувальнику до кожної сфери послуг було запропоновано запитання «Куди або до кого може звернутися людина (або де може знайти інформацію) про можливі послуги в означеній сфері?» з варіантами відповідей «Не знаю», «Не цікаво», «Знаю», «Утримаюсь від відповіді». Нижче у таблиці 9 представлені узагальнені результати відповідей щодо потреби людей зі статусом ВПО в окремих послугах та їхньої обізнаності щодо можливості задоволення таких потреб, результати опитування за окремими громадами можна подивитися у додатку Д.

Таблиця 9

Потреби у послугах	сфера освіти	сфера охорони здоров'я	правозахисна сфера	психологічні послуги	сфера працевлаштування	сфера соціального захисту	державні послуги	громадський сектор
Не потребую послуг у означеній сфері	18,92	5,41	17,57	30,03	30,03	5,70	9,76	4,35
Ніколи не користувалася / не користувався послугами у цій сфері, хоча потребую	4,05	2,70	17,57	21,62	10,81	9,46	9,46	10,81
Інше	2,70	1,35	2,70	13,51	4,05	13,51	6,76	1,35
Утримаюсь від відповіді	10,81	10,81	12,16	27,03	9,46	4,05	13,51	13,51
Куди або до кого може звернутися людина про можливі послуги в цій сфері?	сфера освіти	сфера охорони здоров'я	правозахисна сфера	психологічні послуги	сфера працевлаштування	сфера соціального захисту	державні послуги	громадський сектор
Не знаю	54,05	40,54	54,05	51,35	32,43	54,05	58,11	52,70
Не цікаво	12,16	5,41	4,05	13,51	12,16	8,11	5,41	9,46
Знаю	31,08	54,05	33,78	32,43	51,35	33,78	32,43	31,08
Утримаюсь від відповіді	2,70	0,00	6,76	2,70	4,05	0,00	0,00	2,70

Варіанти відповідей «Інше», надані опитуваними додатково щодо доступності різних послуг і їх якості: «Сама все робила», «Я потребую лікування, якого ніхто не надає належним чином, а відношення до людей з ВПО як до непотребу», «На зв'язку з нашою юристкою з попередньої ТГ, тому в Житомирі не користуюсь», «Громадські організації надають консультативні безкоштовні юридичні послуги», «А куди можна звернутися, коли проживає там, звідки є транспорт тільки в одному напрямку(((», «Не можу знайти роботу відповідно кваліфікації», «За рік жодного опитування, хоча знаю що вони проходять досить часто».

Респонденткам і респондентам, які надали відповідь «Знаю» щодо того, куди можна звернутися для отримання окремих послуг, було запропоновано написати варіанти, куди саме:

- *Освітні послуги:* у міську раду, центр зайнятості, сайти університетів, Прозорий офіс, до сільських старост, до міністерства освіти, департамент освіти, відділ освіти, ЦНАП, Інтернет-ресурси.

- *Медичні послуги:* у лікарню, до свого сімейного лікаря, на гарячу лінію, Інтернет-ресурси, в амбулаторію, у приватні клініки, до програми ментального здоров'я «Ти як?», до знайомих.
- *Правові й юридичні послуги:* ЦНАП, Гаряча урядова лінія з питань ВПО, благодійні організації, «В благодійних фондах, але юридичні послуги неякісні, безрезультатні», Прозорий офіс, Рокада, Інтернет-ресурси, Безоплатна правова допомога, до приватного юриста, у соцзахист.
- *Психологічні послуги:* Рокада, Адра, церква Карітас-Спес, простір «Вільна», проєкт ГО «Мир на долоні», ХАБ ВПО у бібліотеці Земляка, «Дзвонила психолог, але реальної допомоги я не отримала», проєкт з ментального здоров'я жінок «Жіноча єдність», «Користувалась і користуюсь», ЦНАП, у ГО, до лікаря та психолога, «У благодійних фондах надають послуги, якщо потребуєте, запитують і пропонують», «В благодійних фондах надають послуги якщо потребуєте запитують пропонують», «На будь яку гарячу лінію, номери телефонів яких є в інтернеті», Інтернет-ресурси, Карітас Бердичів, Червоний Хрест.
- *Послуги з працевлаштування:* Центр зайнятості, Інтернет-ресурси, телеграм-канали, «Самостійно розміщувати вакансії на сайті Ворк.юа або Робота юа», соціальні мережі, ГО КРИМСОС, Єдиний портал вакансій державної служби зайнятості, OLX.
- *Соціальні послуги* (соціальний захист населення): ЦНАП, сільська рада, староста села, Прозорий офіс, Інтернет-ресурси, Департамент соціальної політики, профільні ГО, волонтери та представники міжнародних організацій, до голови громади, міська рада, депутати.
- *Державні послуги* (органи місцевого самоврядування): ЦНАП, Прозорий офіс, міська рада, центр Дія, гарячі лінії, сільська рада, сайти місцевих органів влади.
- *Громадський сектор:* Карітас, Прозорий офіс, Інтернет-ресурси, «Фондів у Житомирі багато: Рокада, Червона Калина, Справжні Громадяни і так далі», волонтерські організації, групи в телеграм або вайбер, «Червоний Хрест», «Адра», ГО "Мир на долоні" та інші, рада з питань ВПО при ОВА, Рокада, Фонд громади Житомира, ХАБ ВПО бібліотека Земляка, благодійна організація Код Нації Відродження, ЮНІСЕФ, Людина в біді, Вайбер-група «Будь як вдома».

Опитувальник передбачав відкрите запитання щодо **першочергових потреб** у державних соціальних послугах (Яких послуг ви потребуєте найбільше? Які потреби вам складно задовольнити без підтримки?). Узагальнені результати відповідей представлені нижче у рейтинговому порядку:

- Соціальне житло - 17;
- Постійне місце проживання - 7;
- Оплата житла / оренди - 7;
- Державні виплати ВПО (частина опитуваних зазначають, що у разі відсутності виплат не зможуть оплачувати оренду і тоді вбачають можливим або повернення на окуповані території або виїзд за кордон) - 6;
- Фінансова підтримка - 5;
- Працевлаштування - 4;

- Правовий/юридичний захист - 3;
- Продукти - 2;
- Медичні послуги - 2;
- Доступність громадського транспорту - 2;
- Психологічна підтримка - 1;
- Засоби гігієни (у т.ч. памперси дитячі і для дорослих) - 1;
- Можливості для самозайнятості у громаді - 1;
- Оформлення документів (Акту пошкодженого житла) -1;
- Якісний одяг для дітей - 1;
- Соціальний захист - 1;
- Гаджети для дітей (змішаний формат навчання) - 1.

Таким чином, рейтинг потреб людей зі статусом ВПО визначається, передусім, потребами у **житлі** – опитувані розглядають різні варіанти (наявність соціального житла, допомога з оплатою оренди/винайму житла та наявність власного постійного місця проживання; сумарна кількість відповідей становить 31); державні **виплати** та фінансова підтримка (11 звернень); **працевлаштування** (4+1 - можливості для самозайнятості); **речова допомога** (продукти, засоби гігієни, гаджети, одяг); **правовий** і юридичний **захист**; різні **державні послуги** (соціальні, правові, транспортні, психологічні).

Відповіді респондентів / респонденток на запитання щодо найпростішого і найдоступнішого шляху для отримання послуг у зв'язку з вимушеним переміщенням представлено у таблиці 10.

Таблиця 10

Найлегший шлях до отримання послуг	Житомир		Брусилів		Інші		Всього
	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	
Через звернення до органів влади	4	5,41	2	2,70	3	4,05	12,16
Через звернення до громадських організацій і благодійних фондів	17	22,97	1	1,35	3	4,05	28,38
Через неформальні об'єднання та/або групи людей, які мають статус ВПО	15	20,27	3	4,05	2	2,70	27,03
За допомогою власних ресурсів, коштів, активності та діяльності	13	17,57	7	9,46		0,00	27,03
Інше	2	2,70		0,00		0,00	2,70
Утримаюсь від відповіді	2	2,70		0,00		0,00	2,70
ВСЬОГО	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00

Для оцінки потреби людей зі статусом ВПО в отриманні доступу до інформації про можливі послуги та шляхи їх отримання у опитувальник було включено питання про потрібність створення комунікаційних Інтернет-каналів: «На Вашу думку, чи було б

корисним та потрібним створення Інтернет-ресурсу, який презентував би людям зі статусом ВПО можливості доступу та комунікації щодо задоволення їх потреб у громаді?», відповіді на яке представлено у таблиці 11.

Таблиця 11

Потреба в спеціалізованому Інтернет-ресурсі для ВПО	Житомир		Брусилів		Інші		Всього
	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	%
Так	49	66,22	12	16,22	7	9,46	91,89
Ні		0,00		0,00	0	0,00	0,00
Складно визначити	3	4,05	1	1,35	1	1,35	6,76
Інше	1	1,35		0,00		0,00	1,35
Всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00

Отже, 91,89% опитуваних визначають потребу людей зі статусом ВПО у створенні Інтернет-ресурсів, спрямованих на полегшення доступу до задоволення їх потреб у інформації про послуги та для комунікації з органами місцевого самоврядування.

ЯКІСНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Якісні результати дослідження були отримані за допомогою фокус-групового опитування та глибинних інтерв'ю (кінець лютого - початок березня 2024).

Частина питань опитувальників стосувалася оцінки **першочергових потреб** людей зі статусом ВПО. У процесі дослідження основними потребами (і, відповідно, запитамі людей зі статусом ВПО щодо державних соціальних послуг і гарантій) визначено наступні.

1) Вирішення проблеми житла вимушено переміщених людей.

Цитати: «Влада не переймається тим, куди розміщувати таку кількість переселених, які потребують тимчасового або постійного житла», «Дійсно турбує проблема житла. Ми у місті Житомирі. Ми знімаємо житло. Нам було дуже важко це зробити», «Для мене це важливо – житло та виживання».

«В плані житла важко дуже. Тому ми і тимчасово переміщені. Дуже важко. Але нічого. Дякуємо. Звичайно, у кожного свій досвід перебування тут».

«Я не знаю, наскільки це правда, але Макарівецька громада Київської області залучили до себе проєкт з надання житла тимчасово переміщеним людям. Вони строять будівлі. Чи то котеджі, чи не знаю, що там буде. Але вони піклуються, хоча б щось для людей роблять. Щоб люди залишилися у громаді і мали змогу поповнювати бюджет своїми податками надалі. Комфортно б себе почували, бо без житла і роботи ніяк».

Окрім того, учасниці якісних опитувань підкреслювали потребу врахування особливих запитів людей, які обтяжують пошук житла, навіть на умовах оренди (наприклад, інвалідність, старечий вік, наявність домашніх тварин).

Цитати: «Я інвалід I групи. Моїй мамі 87 років. Уся наша пенсія і виплати ВПО уходить на оплату житла і комунальні послуги (це майже 10 тисяч грн). Нам це дуже важко – не залишається грошей ні на ліки, ні на продукти. Дякуємо, що дали там рис, гречку і тушонку».

«Моїм господарям також не подобається, що я хотіла взяти котика. Я, знаєте, привезла з собою кота з окупованої території, а він у мене тут помирає. Я говорю: «А можна мені тут кошеня завести?» А мені не дозволили. Я ридала так. Напевне місяць ридала. Потім я заспокоїлась».

2) Створення умов для працевлаштування вимушено переміщених людей.

Цитати: «Потребує уваги надання працевлаштування – це дуже болюча тема і тема того, що немає житла. Перш за все – це робочі місця. Це моя думка».

«Можна, я додам. Знаєте, я хотіла запропонувати Громаді: є підприємства, які будуть релоковуватися і потребують місць і площ для розміщення своїх промислових потужностей. Могла б громада залучити до себе такі підприємства, тим самим створюючи робочі місця у сільській місцевості. Поки цього не буде - не буде комфортного проживання будь-кому. Я знаю багато підприємств, які придатні для сільської місцевості, наприклад, з переробки якоїсь продукції. Якщо ця громада не буде цим перейматися, то люди будуть шукати інше. Буде відтік і не буде поповнення бюджету громади».

Проблема працевлаштування особливо гостро стоїть у сільській місцевості, у міській ТГ (Житомир) на цій потребі не наголошували.

Цитати: «В Житомирі багато роботи. Я в понеділок була в Центрі зайнятості. Там стільки людей. Кожний обирає своє».

3) Потреба у допомозі з оформленням специфічних документів, які стосуються людей зі статусом ВПО та правова/юридична підтримка.

Цитати: «І ще турбує те, що ми мало освічені юридично. Є фони, які оплачують ВПО оренду житла за умови наявності відповідних документів, наприклад, договору оренди житла. Але люди, які здають житло в оренду, не хочуть оформлювати такі договори. І тому немає можливості це оформити».

«Справа в тому, що ми знаємо, що існує така організація, як «Право на захист». Мені якось зателефонували і запитали, чи є у мене якісь запитання з юридичної допомоги. Я задала їм питання. Вони сказали, що зателефонують. І так по цей день так і не зателефонували. Ні».

«Ми жили спочатку у Баранівській громаді 4 місяці. Дуже приємні люди. Дуже гарний секретар сільради. Їх голова пішов воювати. І була жіночка секретарка. Дуже на своєму місці. Допомогла нам оформити всі документи. І вона сама прямо дзвонила в громадські організації, привозили нам додому допомогу і враження було дуже гарне. Єдине, що це було маленьке селище у якому не ходив транспорт і не було ФАПУ (медсестри і лікаря). До магазинчика було далеко дуже добиратися. І ми тоді добралися до Житомира. Але враження від Баранівської громади дуже гарне. Дуже гарне».

4) Інформаційні послуги, прозорість і доступність

Цитати: «Ми чули, що в Житомирі будуть будувати житло для ВПО. Але куди нам поїхати? До якої організації? В який кабінет? До кого мені звернутися? У мене зруйноване житло в Донецькій області. А я не знаю куди мені тут звернутися, щоб поставили мене на чергу. І ось нехватка таких знань, коли не знаєш, куди звернутися, до кого звернутися. І просто опускаються у нас руки».

«Ще ніхто зроду не зателефонував з органів влади і не сказав: «Пані, ми маємо ось такі послуги, якими пропонуємо вам скористатися. Чи, можливо, ви щось можете отримати від органів влади. Цього зовсім немає».

«Ми все дізнаємося із соціальних мереж, від влади комунікацій жодних немає. Якщо мені вдається виловити сусіда і попросити його, то він поїде і привезе якийсь там коробок нам». «Да, тільки сарафанне радіо у нас працює». «Дізнаємося буває опісля через сарафанне радіо. Хто щось зробив...». «А так виходить, що ми черпаємо всю інформацію в своїх соціальних мережах. Дуже багато у місті Житомирі організовують клубів різноманітних, ми там спілкуємося і там черпаємо інформацію, яка нам потрібна».

«Все це є. Тільки це треба шукати десь в соціальних мережах. Все це є. Навіть в Житомирі дівчата можуть в громадах своїх все це знайти. Все є. Тільки самим треба шукати десь».

Важливо відзначити, що інформаційне виключення, переважно, відзначили респондентки з Житомирської ТГ (місто). У Брусилівській ТГ (сільська місцевість) опитуваними підкреслено, що все залежить саме від особистості і доброї волі людини в органах управління громадою.

Цитати: «Ми живемо на два села Брусилівського району. І я дуже вдячна старості одного села, яка там одночасно виконує обов'язки соціального працівника. Вона дуже привітна і завжди допомагає. Але староста іншого села взагалі ігнорує людей зі статусом ВПО. Коли списки подаються на гуманітарну допомогу, то вона нас ігнорує. Вона нас не включає взагалі. Ми вже зверталися до начальника соцвідділу ТГ, що ця людина просто займає чуже місце. Вона не здатна ні до чого. Ніякого нема руху. Не всі вимагають тих пакунків, але ж є люди, які потребують допомоги. Від неї нічого...».

«Є потреба у єдиному налагодженому інформаційному ресурсі для ВПО. І було б дуже добре, якби це зробили. Щоб не лазити, не ризикати по всіх соціальних мережах. А щоб був єдиний ресурс, де можна було б узнавати всю інформацію і також обмінюватися інформацією. Було б дуже добре». «Ви знаєте, Телеграм канал був би доречним і щоб інформація дублювалась на якомусь сайті. Кому як було б зручно - так би і використовували. Але щоб це була спільна інформація і ми не ризикали дійсно по усіх посиланнях. Бо є такі посилання, за якими не можна переходити, щоб не потрапити в халепу. Або треба доносити інформацію, яку потребуємо».

«Є люди переміщені, які просто створили чат в Вайбері і кидають всю цю інформацію. Там є представник від ВПО в цій сільраді, він дізнається і поширює».

5) Потреба у спілкуванні та соціальній інклюзії.

Цитати: «Я читаю у соціальних мережах, у житомирських групах, що десь люди збираються, десь проводять разом час. Ми живемо на «відшибі» і мені не дістатися туди, де люди збираються. Дійсно дуже хотілось би спілкування. Тому що при спілкуванні ми отримуємо якусь інформацію і обмінюємося думками. Але я цього позбавлена». «Комунікацій немає зовсім. Якусь інформацію ми черпаємо з Телеграму і соціальних мереж. І розуміємо, що якщо щось десь відбувається, то це проходить повз нас».

«Я маю інвалідність і перебуваю у візку. Я елементарно не можу виїхати з двору, тому що кругом бордюри. Це також великі проблеми. Тому що проїхати до аптеки, до магазину

на моїй колясці створює дуже великі проблеми через бордюри. Це дуже тяжко. Я розумію, що це взагалі давня проблема Житомира. Це ж не те, що я одна приїхала. Тут це не вирішувалося зовсім».

«Потрібно враховувати, що є люди, які не можуть самостійно пересуватися. Є благодійні організації, які підвозять таким людям гуманітарну допомогу. У них такого немає, щоб хтось залишився без гуманітарки, якщо не може рухатись. Наприклад, спілка жінок - допомагають, знаходять, залучають і відвозять. Але з органами влади не так, буває таке що не кажуть нічого про можливості і не привозять».

б) Державні послуги і діяльність рад ВПО

«От ви зараз запитали, хто нам більше допомагає. Ну, звичайно, нам більше допомагають благодійні організації. От, ви сказали «державна». Я навіть не знаю державну назву якусь. Може Громадський фонд Житомира? Це громадська? Як ви вважаєте?»

Респондентки відзначають, що інтенсивність державної допомоги зі сторони органів місцевого самоврядування дуже змінилася, якщо порівнювати з 2022 роком. Цитата: «Раніше дуже багато з нами спілкувалися. Коли ми приїхали в квітні 2022 року, нам постійно навіть телефонували. А потім це, напевне, закрилося... Там ніби пілотні проєкти були - вони працюють декілька місяців. А далі вони, певне, закрилися. І вже ніхто нам не телефонує. Остались лише напрацьовані групи в соціальних мережах, і ми черпаємо інформацію тільки там».

«Я хотіла трошки про Раду ВПО розповісти. Хочу одразу зауважити: не треба зайвих сподівань щодо роботи Рад ВПО. Тому що це консультативно-дорадчий орган. Там самі дівчата зі статусом ВПО. Що вони можуть зробити? Ну, можуть в Телеграм канал посилати якісь посилання про тренінги чи якісь благодійні акції. Це все, що вони можуть зробити. Рада ВПО – це консультативно-дорадчий орган. У неї немає інструментів впливу».

«Рада ВПО - це ніби інститут громадянський, який має узгоджувати свої дії з місцевою владою. Створити то він створений, але це як самодопомога, а не професійна допомога і захист для ВПО».

«Вони створили Раду координаційну. Поставили собі таку галочку, що буде проводитися. І більш ніякої допомоги фактично немає. ... Але треба щось рухати, щось змінювати. Бо не будеш змінювати – ніхто і не почує»,

Щодо ставлення з боку місцевих жителів до людей зі статусом ВПО, то проблем під час опитувань не виявлено. Цитати: «Взагалі люди дуже гарно відносяться до переселенців і надають нам, що можуть, наприклад насіння. Бо ми ж в селі. І землю». «Я проживаю в місті Житомирі. Дуже все подобається. Настільки все для нас».

У ТГ, які брали участь в опитуванні, немає запитів не недостатність забезпечення людей зі статусом ВПО *медичними або освітніми послугами*.

Цитати: «Медичні послуги задовільні в Брусилівському районі», «Для того щоб отримати більш кваліфіковану допомогу, то треба їхати в Житомир або в Київ. Але терапевт в Брусилові гарна жінка, і вона як спеціаліст надає те, що потребуєш». «Звичайно, зустрічалися такі хамовиті лікарі, але загалом - ставлення нормальне».

Цитати: «Доступ до школи забезпечений, працює дві школи у нашій ТГ. Забезпечено підвоз дітей з любого куточка Брусилівської громади і доставка, і відправка. Садочки теж працюють. Десь і по селах є садочки. У цій сфері більш-менш нормально».

Можливість бути почутими

Цитати: «Дякую вам за звернення до нас. І я думаю, що влада все ж почує трошечки про наші проблеми, долучиться до них... Виглядає, що зараз вони не працюють на результат. Тут дуже повільні люди. Вони дуже повільно реагують на все. Так що дякую вам».

«Дякую. Дякую, що вислухали. Вибачте за емоції».

«Я думала, що на цій зустрічі будуть присутніми представники державних органів влади та соціальних організацій. Бо я маю, що запропонувати».

Тема інтеграції ВПО для України не є новою, адже процеси внутрішнього переміщення громадян розпочалася ще у 2014 році. Держава намагалася скерувати місцеві ради до напрацювання програм за допомогою **Стратегії інтеграції внутрішньо переміщених осіб до 2024 року**, яку затвердив Кабінет Міністрів України у листопаді 2021 року⁹. Стратегія передбачала **сім основних цілей**: забезпечення житлом, працевлаштування, освіта, соціальний захист, медичні послуги, доступ до документів, інтеграція в приймаючі громади. Щодо останньої цілі, то зазначено необхідність створення кращої системи обліку ВПО та системи регулярної оцінки потреб, запровадження механізму вимірювання рівня інтеграції внутрішньо переміщених осіб, реалізації програм та заходів для молоді, спрямованих на сприяння соціальній згуртованості, створення консультативних механізмів з метою залучення внутрішньо переміщених осіб до процесу прийняття рішень на місцевому рівні, створення в територіальних громадах публічного простору для забезпечення рівного доступу до можливостей творчого розвитку, якісного дозвілля та забезпечення культурних прав людей зі статусом ВПО.

На місцевому рівні територіальні громади покликані системно забезпечити визначені напрямки інтеграції людей зі статусом ВПО, об'єднуючи зусилля місцевої влади, бізнесу і громади. Це вимагає реалізації комплексного підходу до забезпечення соціальної інтеграції вимушено переміщених людей. За даними Житомирської обласної державної адміністрації, в області з початку бойових дій знайшли прихисток понад 119 тисяч вимушено переселених людей¹⁰. У Житомирській області на початку 2024 року фактично проживає майже 63,0 тис. людей зі статусом ВПО. Із загальної кількості ВПО 17,6 тис. дітей, 3,0 тис. осіб з інвалідністю та 491 багатодітна родина. Відповідно, у Житомирській області розроблено, згідно офіційного сайту Житомирської обласної державної адміністрації¹¹ низку нормативних актів, спрямованих на соціальну інтеграцію людей зі статусом ВПО:

1. Розпорядження №147 від 21.04.2023 «Про внесення змін до розпорядження голови облдержадміністрації від 08.02.2021 №56»¹², яким затверджено Обласний

⁹ СТРАТЕГІЯ інтеграції внутрішньо переміщених осіб та впровадження середньострокових рішень щодо внутрішнього переміщення на період до 2024 року. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1364-2021-%D1%80#n15>

¹⁰ Затверджено Комплексну програму соціальної підтримки ВПО на 2024 рік у Житомирській області. Житомирська обласна державна адміністрація. URL: <https://oda.zht.gov.ua/news/zatverdzheno-kompleksnu-programu-sotsialnoyi-pidtrymky-vpo-na-2024-rik-u-zhytomyrskij-oblasti/>

¹¹ Житомирська обласна державна адміністрація (ЖОДА). URL: <https://oda.zht.gov.ua/oda/2023-rik/>

¹² Розпорядження «Про внесення змін до розпорядження голови облдержадміністрації від 08.02.2021 №56». ЖОДА. URL: <https://oda.zht.gov.ua/wp-content/uploads/2023/04/147-vid-21.04.2023.pdf>

план заходів з реалізації Національного плану дій з резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року у новій редакції.

Зокрема, означеним планом заходів запропоновано:

- *організацію та проведення інтеграційних заходів для ВПО у приймаючих громадах з урахуванням гендерних потреб* (обсяг фінансування у 2023 р. – 50 тис. грн.) у рамках стратегічної цілі III «Забезпечення процесу постконфліктного відновлення, розбудови та впровадження системи перехідного правосуддя за принципами забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», оперативна ціль 2 «Визначення специфічних потреб осіб, які постраждали від конфлікту, зокрема жінок, з урахуванням гендерних підходів та їх урахуванням під час надання адміністративних, медичних та соціальних послуг», завдання 1 «Забезпечення проведення на постійній основі оцінювання, аналізу потреб та доступності адміністративних, медичних та соціальних послуг, надання правової допомоги різним групам жінок і чоловіків, які постраждали від конфлікту».

- *виконання програм підтримки самозайнятості та підприємництва жінок, зокрема з числа ВПО, жінок-ветеранів та інших осіб, які постраждали від конфлікту* (обсяги фінансування не зазначені); *проведення аналізу сфер та форматів зайнятості з урахування регіональних особливостей для працевлаштування ВПО* (обсяги фінансування не зазначені) у рамках стратегічної цілі III «Забезпечення процесу постконфліктного відновлення, розбудови та впровадження системи перехідного правосуддя за принципами забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», оперативна ціль 2 «Визначення специфічних потреб осіб, які постраждали від конфлікту, зокрема жінок, з урахуванням гендерних підходів та їх урахуванням під час надання адміністративних, медичних та соціальних послуг», завдання 2 «Розширення можливостей підтримки самозайнятості та підприємництва жінок, зокрема з числа ВПО, жінок-ветеранів та інших осіб, які постраждали від конфлікту».

2. Розпорядження №184 від 16.05.2023 «Про Комплексну програму соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб на 2023 рік»¹³, яким затверджено Програму, спрямовану на:

- розв'язання основних проблем ВПО, які перебувають на території Житомирської області; забезпечення належних умов життєдіяльності,
- вирішення питання забезпечення тимчасовим або соціальним житлом
- забезпечення соціальної, фізичної, медичної, психофізіологічної та матеріальної підтримки ВПО;
- сприяння у працевлаштуванні;

¹³ Розпорядження «Про Комплексну програму соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб на 2023 рік». ЖОДА. URL: <https://oda.zht.gov.ua/wp-content/uploads/2023/05/184-vid-16.05.2023.pdf>

- забезпечення права на освіту та медицину.

Основними *напрямами діяльності та заходами* Програми визначено:

- **інформування** внутрішньо переміщених осіб щодо заходів соціального захисту: проведення роботи серед внутрішньо переміщених осіб щодо реалізації політики у сфері *соціального захисту* населення на території області; забезпечення роботи *телефонної лінії* для координації роботи стосовно надання допомоги внутрішньо переміщеним особам;
- організація надання **соціальних послуг**: організація *супроводу сімей* ВПО, які знаходяться в складних життєвих обставинах, фахівцями із соціальної роботи; організація роботи щодо *відновлення втрачених ВПО документів*; ужиття заходів стосовно *призначення (відновлення) соціальних виплат* ВПО; забезпечення у разі необхідності надання установами охорони здоров'я області *медичних послуг* громадянам з числа ВПО; *організація навчання та виховання* дітей з числа ВПО у дошкільних та шкільних навчальних закладах;
- організація вирішення **житлових питань**: улаштування на *тимчасове проживання* сімей з числа ВПО; перебування в інтернатних установах системи соціального захисту населення ВПО;
- організація безкоштовного **харчування**: забезпечення безкоштовним харчуванням; забезпечення харчовими наборами;
- організація безкоштовного **забезпечення санітарно-гігієнічними засобами** та засобами тривалого користування: забезпечення санітарно-гігієнічними наборами; забезпечення засобами тривалого користування (ковдри, матраци, постільна білизна, рушники та інше); доставка гуманітарної допомоги від складів благодійних та гуманітарних організацій, штабів тощо;
- організація **працевлаштування та професійного навчання**: створення у територіальних громадах інформаційно-тематичних куточків щодо послуг служби зайнятості; популяризація державних програм стимулювання зайнятості ВПО; сприяння у підвищенні конкурентоспроможності ВПО на ринку праці, зокрема, шляхом проведення профорієнтаційних заходів, семінарів, тренінгів, видачі ваучерів, професійного навчання; залучення незайнятих працездатних ВПО до участі у суспільно корисних роботах в умовах воєнного стану.

Обсяг спрямованих у 2023 р. коштів на проживання ВПО, які проживають в інтернатних закладах області склав 298 413,2 тис. грн.

Обсяг спрямованих у 2023 р. коштів на харчування ВПО, які проживають в інтернатних закладах області, склав 66 409,2 тис. грн. Кількість ВПО, які проживають в інтернатних закладах області – 345 осіб.

3. Розпорядження №185 від 16.05.2023 «Про створення робочої групи з питань реалізації прав внутрішньо переміщених осіб при Житомирській обласній військовій адміністрації»¹⁴, яким визначено наступні основні завдання робочої групи:

- розгляд проблемних питань, що виникають під час реалізації прав і свобод ВПО у сфері соціального захисту, охорони здоров'я, освітніх та культурних потреб, зайнятості населення, забезпечення житлових, майнових прав тощо;
- підготовка пропозицій, висновків, аналітичних матеріалів із питань формування та реалізації державної, регіональної політики у сфері захисту прав ВПО.

4. 30 листопада 2023 р. згідно з розпорядженням голови Житомирської обласної державної адміністрації № 585 затверджено розпорядження про **«Комплексну програму соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб на 2024 рік»¹⁵**. Метою Програми є здійснення заходів, спрямованих на забезпечення **реалізації прав і задоволення потреб** внутрішньо переміщених осіб, поліпшення умов проживання, створення фінансових, організаційно правових і технічних механізмів для забезпечення комфортного соціального клімату й досягнення позитивних зрушень щодо рівня та якості життя населення. Спрямованість Програми така ж, як й у програми на минулий рік, але є деякі відмінності:

По-перше, в напрямки організації надання соціальних послуг додано наступні заходи: сприяння в підписання декларації з лікарями первинної ланки надання медичної допомоги; залучення ВПО до занять руховою активністю як засобом психічного та фізичного здоров'я; реалізація заходів, спрямованих на сприяння соціальній згуртованості, зміцненню національної єдності у рамках діалогу та спільних дій;

По-друге, організація працевлаштування та професійного навчання актуалізована заходами із забезпечення реалізації дієвих механізмів підтримки та стимулювання підприємницької діяльності ВПО, зокрема, популяризації державних та грантових програм підтримки підприємництва.

Разом з тим, слід відзначити суттєве зниження на 2024 р. обсягу спрямованих коштів на проживання людей зі статусом ВПО, які проживають в інтернатних закладах області (до

¹⁴ Розпорядження «Про створення робочої групи з питань реалізації прав внутрішньо переміщених осіб при Житомирській обласній військовій адміністрації». ЖОДА. URL: <https://oda.zht.gov.ua/wp-content/uploads/2023/05/185-vid-16.05.2023.pdf>

¹⁵ Розпорядження про «Комплексну програму соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб на 2024 рік». ЖОДА. URL: <https://oda.zht.gov.ua/wp-content/uploads/2023/12/585-vid-30.11.2023.pdf>

58 471,3 тис. грн.) та обсягу коштів на харчування ВПО, які проживають в інтернатних закладах області (до 11 522,4 тис. грн.) при несуттєвому (на 1 особу) зменшенні кількості ВПО, які проживають в інтернатних закладах області (345 осіб проти 346).

Таким чином, означені документи визначають пріоритетні напрямки діяльності територіальних громад щодо забезпечення соціальної інтеграції людей зі статусом ВПО і виступають відправними точками для здійснення соціальної політики громад щодо реалізації прав і свобод вимушено переміщених людей.

Представлене дослідження та його результати не є репрезентативними і не відображають усіх можливих соціальних характеристик, індивідуальних потреб і затребуваних державних послуг для людей зі статусом ВПО.

1. Існує значна різниця між досвідами людей зі статусом ВПО щодо проживання у міській та селищній територіальних громадах.

Зокрема, у селищній громаді відзначено позитивне ставлення зі сторони місцевих жителів і переважної більшості службовців місцевого самоврядування; відсутність або менша частка труднощів з комунікаціями щодо отримання послуг і допомоги; відсутність або незначущість проблеми поселення з домашніми тваринами у орендоване житло. Натомість, важливими для жителів зі статусом ВПО у Брусилівській ТГ визначено потреби працевлаштування та відсутності роботи; а також територіальні обмеження щодо переміщення у межах ТГ і межах області (недостатня кількість транспорту та незручність графіків руху, коли є можливість виїхати з села, але немає можливості повернутися).

Натомість, у Житомирській ТГ житло, його оренда та можливості пошуку виступає першочерговою проблемою для людей зі статусом ВПО, навіть за наявності ширших можливостей для працевлаштування. Водночас, існує проблема комунікацій з місцевим врядуванням, брак і нестача інформації щодо пільг, послуг, допомоги; неврахування станів людей зі статусом ВПО, які можуть утруднити доступ до окремих соціальних послуг. Окрім того, люди з інвалідністю мають фізичні бар'єри щодо вільного переміщення у громаді через неприлаштованість, передусім, вулиць (високі бордюри).

Відповідно, на рівні прийняття рішень у територіальній громаді, а також при розробці заходів для підтримки людей зі статусом ВПО важливо засновувати ініціативи на результатах попередніх досліджень потреб людей у вашій територіальній громаді та з урахуванням різниці у соціальних характеристиках, стані здоров'я та першочергових потреб мешканців громади.

2. Участь у опитуванні взяли переважно жінки (97,30% респонденток) продуктивного віку (кількість опитаних у віці 26-55 років становить 83,78%), 79,73% яких проживають на території Житомирської області з 2022 року. Можливі їхні причини для пояснення означених отриманих даних: переважання жінок серед людей, які мають статус ВПО, вищий рівень активності та залученості жінок до представництва інтересів людей зі статусом ВПО, небажання чоловіків залишати інформацію про себе в умовах війни та інші. Оскільки участь досліджуваних у опитуванні була добровільною з рівним доступом усіх зацікавлених людей зі статусом ВПО до висвітлення свого досвіду, то можна сформулювати рекомендацію, що *при організації приймаючою територіальною громадою інтеграційних заходів для людей зі статусом ВПО важливо орієнтуватися*

на саме таку цільову аудиторію з урахуванням потрібної зайнятості жінок (більша частинок респонденток опікуються дітьми та батьками літнього віку).

2. Викликом і значущою трудністю для людей зі статусом ВПО, за результатами дослідження, є очікувана відміна державних виплат для ВПО. Наразі державні виплати ВПО не забезпечують більшості можливих потреб людини у ліках, їжі, одязі, засобах гігієни, але дозволяють сплачувати за орендоване житло. Досліджувані зазначають, що відміна державних виплат може призвести до необхідності обирати між двома можливими варіантами: виїзд за кордон або повернення на окуповані території.

Для вирішення означених викликів може бути доцільним застосування кейс-менеджменту або ведення випадку, що передбачає оцінку реальних доходів, витрат і потреб вимушено переміщених людей та відповідну фінансову підтримку, лобіювання фінансових інтересів людей зі статусом ВПО.

3. Досліджувані високо оцінюють роль громадських організацій, волонтерських рухів і доброчинних фондів у наданні різних соціальних послуг людям зі статусом ВПО. У оцінці забезпечення усіх соціальних послуг для вимушено переміщених людей респондентки і респонденти визначили широкий перелік саме громадських організацій, доброчинних фондів і волонтерських рухів. У взаємодії людей зі статусом ВПО з неурядовими організаціями досліджувані виділили як позитивні моменти (наприклад, полегшена комунікація, можливості адресної доставки гуманітарної допомоги, відкриті оголошення у соціальних мережах і комунікаторах), так і негативні (тимчасовість, почасти невідповідальність щодо обіцяних послуг чи консультацій).

Соціальний захист людей зі статусом ВПО повинен будуватися на взаємодії та співпраці державних службовців, органів місцевого самоврядування та організацій громадського сектору. З огляду на зазначене, було б важливо представляти жителям територіальних громад не лише ініціативи органів місцевого самоврядування, але ще й неурядових організацій. У селищних територіальних громадах важливо ініціювати створення і розвиток громадських організацій і об'єднань громадян (зокрема і з числа ВПО) для розширення можливостей підтримки людей зі статусом ВПО.

4. Найвище опитувані обох територіальних громад оцінили рівень надання медичних і освітніх послуг у громадах (середня оцінка 2,69 і 2,33 бали відповідно за 5-ти бальною шкалою). Третьою за результатами оцінювання визначено підтримку інституцій громадянського суспільства зі значущою різницею в балах (3,04 у Житомирській ТГ проти 0,62 бали у Брусилівській ТГ; середня оцінка 2,01 бали). Водночас, інші важливі для людей зі статусом ВПО послуги (зокрема юридичні, соціальні, працевлаштування) оцінені менше, ніж у 2 бали. Психологічні послуги людям і статусом ВПО у обох ТГ оцінені на 0 балів; однак, це не означає відсутність потреби у означених послугах (у оцінках опитуваних відсутність потреби у психологічних послугах відзначило 30,03% досліджуваних, відсутність досвіду у отриманні цієї послуги - 21,62%, тобто кожна друга респондентка / кожний другий респондент), натомість у відповідях на відкриті запитання

саме у цій сфері досліджувані зазначили можливості у допомозі зі сторони громадських, добровільних і релігійних організацій.

Тобто, сфери послуг, які мають безкоштовні апробовані системи надання послуг населення (медична й освітня) мають більше можливостей для задоволення потреб людей зі статусом ВПО, натомість, сфери, які є переважно фінансованими самими суб'єктами допомоги (зокрема, психологічне та юридичне консультування) або вимагають від них особистої ініціативи у пошуку ресурсів задоволення потреб (наприклад, сфера працевлаштування чи соціального захисту) характеризуються нестачею потенціалу для роботи з людьми зі статусом ВПО. Це може характеризувати також загальну ситуацію у територіальній громаді, у якій юридичні, соціальні та психологічні послуги не є доступними для усіх місцевих жителів. Тому зміна ситуації у наданні цих послуг потребуючим людям може бути орієнтована не лише для людей зі статусом ВПО, а загалом мешканців громади. Зокрема, досліджувані відмічали, що навіть за наявності окремих безоплатних послуг, вони не відповідають запитам якості і результативності.

Відповідно, територіальним громадам було б значущим розробити алгоритми надання якісних юридичних, соціальних, психологічних послуг усім мешканцям громади на безоплатній / частково оплачуваній основі з урахуванням потреб і запитів.

5. Існує потреба у доступних і зручних каналах комунікації людей зі статусом ВПО із міською/селищною радами. Створені в громадах Ради ВПО мають лише дорадчо-консультативні функції та не можуть представляти інтереси людей щодо доступу до соціальних прав і гарантій. Відповідно, постає запит на представлення і захист прав і інтересів людей зі статусом ВПО в органах влади.

Більшість інформації щодо можливостей реалізації потреб у всіх досліджуваних сферах люди зі статусом ВПО знаходять у соціальних мережах та групах / каналах для ВПО, або через спілкування з іншими людьми зі статусом ВПО. Бракує офіційної інформації та легкого доступу до неї щодо прав, пільг, можливостей, створених спеціально для вимушено переміщених людей.

Значна частина людей зі статусом ВПО прагне бути почутими та мати доступ до відкритих комунікацій з органами місцевого врядування; вони мають ідеї, пропозиції, бачення, яким чином зробити життя людей у громаді зручнішим і таким, що приносить користь і громаді також.

Отже, важливим кроком у підтримці людей зі статусом ВПО може стати розробка ефективних стратегій комунікацій, які враховували б відкритість, прозорість і доступність рішень органів влади у територіальній громаді, були б легкими в пошуку для різних вікових категорій людей, забезпечили б рівний доступ усіх людей зі статусом ВПО до інформації, об'єднували б як державні, так і благодійні ініціативи у різних сферах і слугували б уніфікованим джерелом інформації (наприклад, єдиний сайт або канал у комунікаторі).

Для забезпечення зворотного зв'язку від людей зі статусом ВПО органи місцевого самоврядування можуть проводити систематичні та регулярні зустрічі з людьми.

Створені у територіальних громадах Ради ВПО потребують розробки механізмів і інструментів для забезпечення зв'язку та комунікацій між людьми та органами місцевого самоврядування, побудови довіри людей до діяльності таких Рад.

6. Учасниці і учасники дослідження не зазначили про виникнення труднощів у комунікації з жителями приймаючих громад. Натомість, було відзначено, що часто отримання державних і соціальних послуг визначається не обов'язками, соціальними гарантіями і професійними обов'язками відповідних працівників, а їх особистим ставленням. Тобто, сильний вплив на отримання людьми зі статусом ВПО соціальних послуг має людський чинник, який може впливати і на оцінку діяльності органів місцевого самоврядування, і на довіру місцевих мешканців до влади та її діяльності. *Відповідно, виглядає доцільним проведення моніторингу діяльності окремих посадових осіб з урахуванням оцінок місцевих жителів.*

7. Окремою перепорою для інтеграції людей зі статусом ВПО визначена потреба врахування стану фізичного здоров'я, складу сім'ї і територіальної доступності місця проживання та інших умов, які можуть утруднити процес інтеграції. Набуває актуальності проблема забезпечення соціальної інклюзії мешканців територіальних громад – доступність переміщень, у тому числі громадським транспортом; врахування наявності домашніх тварин, сприяння доступу до пропонованих послуг людям, які не можуть добратися туди самотійно. *Вирішення проблеми доступності усіх об'єктів соціальної інфраструктури міста та області дозволить не лише забезпечити потреби внутрішньо переміщених людей, але й усіх мешканців відповідних житлових районів.*

ДОДАТКИ

Додаток А

Державні соціальні права та гарантії для людей зі статусом ВПО

Права та гарантії	Нормативно-правова база	Особливості отримання
<i>Право на надання необхідної медичної допомоги в державних та комунальних закладах охорони здоров'я</i>		
Кожний пацієнт має право, коли це виправдано його станом, бути прийнятим у будь-якому закладі охорони здоров'я за своїм вибором, якщо цей заклад має можливість забезпечити відповідне лікування	Частина 2 статті 38 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 №2801-XII. Частина 1 статті 9 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»	
Право звернутися до закладу охорони здоров'я на власний вибір із заявою на ім'я керівника такого закладу з проханням поставити на облік за місцем фактичного проживання	Наказ Міністерства охорони здоров'я від 17.03.2022 №496 «Деякі питання надання первинної медичної допомоги в умовах воєнного стану»	Підтвердженням місця проживання внутрішньо переміщеної особи є довідка про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи. Внутрішньо переміщена особа має право на отримання медичної допомоги без укладання нової декларації з лікарем.

Право звертатися до МСЕК для встановлення інвалідності заочно та незалежно від місця проживання чи перебування	Постанова Кабінету Міністрів України від 08.03.2022 №225 «Деякі питання порядку проведення медико-соціальної експертизи на період дії воєнного стану на території України»	Постановою Кабінету Міністрів України від 30.03.2022 №390 «Про внесення до деяких постанов Кабінету Міністрів України змін щодо строку повторного огляду осіб з інвалідністю та продовження строку дії деяких медичних документів в умовах воєнного стану» продовжено строк дії інвалідності, відсотків втрати працездатності та індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю на весь термін дії воєнного стану на території України і 6 місяців після його припинення/скасування.
Право на забезпечення допоміжними засобами реабілітації, на отримання реабілітаційних послуг відповідно до законодавства за місцем проживання	Пункти 7, 8 статті 7 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»	Забезпечення допоміжними засобами реабілітації, надання реабілітаційних послуг здійснюється за наявності документів, що підтверджують право на ці послуги та засоби, а у разі їх відсутності – за даними Централізованого банку даних з проблем інвалідності (для осіб, які звертаються повторно) та індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України

Пільги для дітей зі статусом ВПО

Право на безоплатне гаряче харчування у дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладах незалежно від підпорядкування, типів і форми власності	Пункт 10 статті 7 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб». Постанова Кабміну від 24.03.2021 № 305	Для реалізації такої пільги слід звертатися до адміністрації відповідного навчального закладу
---	--	---

Право на продовження здобуття освітнього рівня (дошкільної, шкільної, середньо-спеціальної, вищої освіти), а також отримання соціальної стипендії	Постанова Кабміну Назва від 28.12.2016 № 1045	
Право на оздоровлення та відпочинок	Стаття 24 Закону України «Про оздоровлення та відпочинок дітей»	Здійснюється коштом державного бюджету, місцевих бюджетів, коштів підприємств, установ та організацій, професійних спілок і фондів, добровільних внесків юридичних та фізичних осіб, інших джерел, не заборонених законодавством. При цьому під час розв'язання питання щодо першочерговості оздоровлення та відпочинку дітей враховується соціальний статус дитини та матеріальне становище сім'ї, у якій вона виховується. Для реалізації такої пільги батькам дитини слід звернутися до органів місцевого самоврядування

Онлайн-опитувальник

Запитання	Мета	Обробка
Передмова Дослідження «Портрет ВПО Житомирської області (на прикладі Житомирської та Брусилівської територіальних громад)» проводиться ЖОМГО «Паритет» у співпраці з Житомирською обласною військовою адміністрацією, Житомирською міською радою, Брусилівською селищною радою з метою вивчення соціально-демографічних характеристик, потреб, рівня задоволеності мешканців/мешканок Житомирської і Брусилівської ТГ Житомирської області, які мають статус внутрішньо-переміщених осіб (ВПО), задля підвищення ефективності та адресності державних соціальних послуг та впровадження кейс-менеджменту. Дослідження реалізовується завдяки фінансовій підтримці Уряду Великої Британії в межах проєкту «Жінки. Мир. Безпека»: відповіді на виклики війни», який виконується Українським Жіночим Фондом у партнерстві з ГО «Ла Страда - Україна», Асоціацією жінок-юристок України «Юрфем», Інформаційно-консультаційним жіночим центром, Українською фундацією громадського здоров'я та Центром «Жіночі перспективи» за сприяння Офісу Віцепрем'єр-міністерки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції та Апарату Урядової уповноваженої з питань гендерної політики. Участь у опитуванні є анонімною, результати опитування презентуватимуться виключно в узагальненій формі, без жодних вказівок на особу респондентів і респонденток. Орієнтовна тривалість заповнення опитувальника - 12-15 хвилин. Питання опитувальника не є обов'язковими, їх можна пропускати за потреби. Ваша участь у дослідженні та відповіді на запитання дозволять глибше зрозуміти стан соціального захисту та рівень задоволення потреб вимушено переміщених людей. Дякуємо за співпрацю та інтерес до дослідження.		
1. Соціально-демографічні характеристики (новий розділ)		
1.1. Чи маєте Ви статус внутрішньо-переміщеної особи (ВПО)? <i>Варіанти відповідей:</i> Так Ні У процесі оформлення	Відокремити результати опитування людей, які мають статус і не мають його	Кількісний аналіз – кількість респондентів і респонденток, які ідентифікують себе з певними соціально-демографічними характеристиками для побудови соціального
1.2. Якщо Ви маєте статус ВПО, то в якому році Ви його отримали? <i>Варіанти відповідей:</i> з 2014 до 2021 року у 2022 році у 2023 році Утримаюсь від відповіді	Отримати дані щодо кількості людей зі статусом ВПО до початку повномасштабного вторгнення	

	та після нього	портрету
1.3. У якій територіальній громаді Ви проживаєте зараз? <i>Варіанти відповідей:</i> Житомирська ТГ (м. Житомир) Брусилівська ТГ (м. Брусилів) Інша ТГ Житомирської області Інша ТГ поза межами Житомирської області Утримаюсь від відповіді	Зібрати дані щодо приналежності опитуваних до ТГ Житомирської області	
1.4. Якщо Ви проживаєте на території Житомирської області, то як давно? <i>Варіанти відповідей:</i> з 2014 року у 2015-2021 роках з 2022 року з 2023 року	Визначити тривалість проживання у ТГ Житомирської області для полегшення аналізу щодо обізнаності про соціальні послуги та можливості доступу до них	
1.5. Ваша стать <i>Варіанти відповідей:</i> Жіноча Чоловіча Утримаюсь від відповіді	Вивчення соціальних характеристик опитуваних	
1.6. Ваш вік <i>Варіанти відповідей:</i> До 18 років 18-25 років 26-35 років 36-55 років 56-60 років Більше 60 років Утримаюсь від відповіді		
1.7. Ваш сімейний статус <i>Варіанти відповідей:</i> Одружена / одружений Перебуваю у громадянському шлюбі / партнерських стосунках Вдова / вдівець Розлучена /розлучений		

Мати-одиначка Самотня / самотній Інше (вказіть, будь ласка, що саме) Утримаюсь від відповіді		
1.8. Наявність дітей або людей, за які Ви несете відповідальність <i>Варіанти відповідей:</i> Маю 1 або 2 дитини до 18 років Маю 3 або більше дітей до 18 років Маю дітей старше 18 років, які проживають зі мною Маю дітей після 18 років, які проживають окремо Маю дитину / дітей під опікою Маю дитину / дітей зі статусом інвалідності Маю родичку/родича зі статусом інвалідності, якою / якими опікуюся Інше (вказіть, будь ласка, що саме) Утримаюсь від відповіді		
1.9. Ваш стан здоров'я <i>Варіанти відповідей:</i> Маю інвалідність Маю хронічні хвороби/захворювання Часто хворію, але не маю жодних статусів Хворію зрідка Інше (вказіть, будь ласка, що саме) Утримаюсь від відповіді		
1.10. Ваш стан працевлаштування зараз <i>Варіанти відповідей:</i> Маю постійну роботу, яка подобається Маю постійну роботу, яку хотіла б/хотів би змінити Самозайнятість/фрілансерство/ФОП Частково зайнята/частково зайнятий Безробітна/безробітний Маю приватне (сільське) господарство Інше (вказіть, будь ласка, що саме) Утримаюсь від відповіді		
2. Доступність послуг, пільг, гарантій і рівень задоволеності ними (новий розділ) <i>Будь ласка, оцініть від 1 до 5 (де 1 – найнижчий бал, а 5 – найвищий бал) рівень доступності та задоволеності Вами наступними соціальними послугами у ТГ, в якій ви зараз проживаєте</i>		
2.1. Освітні послуги (наприклад, влаштування дітей у дошкільні заклади освіти або заклади середньої освіти, можливості отримання вищої або професійної освіти, можливості для зміни кваліфікації, підвищення кваліфікації, тощо)	Оцінити якість окремих послуг у ТГ, рівень	Кількісний аналіз побудова рейтингу —

1 2 3 4 5 <i>Не потребує послуг у означеній сфері</i> <i>Ніколи не користувалася / не користувався послугами у цій сфері, хоча потребує</i> <i>Інше (вказіть, будь ласка, що саме)</i> <i>Утримаюсь від відповіді</i> Куди або до кого може звернутися людина (або де може знайти інформацію) про можливі послуги у цій сфері? <i>Не знаю</i> <i>Не цікаво</i> <i>Знаю (вказіть, будь ласка, куди або де саме)</i>	потреби у них та рівень задоволеності послугами для людей зі статусом ВПО	доступності та задоволеності людей зі статусом ВПО певними видами послуг
2.2. Медичні послуги (наприклад, доступ до закладів охорони здоров'я, якість послуг у закладах охорони здоров'я, безкоштовність отриманих послуг у сфері охорони здоров'я, наявність програм фізичної реабілітації, тощо) 1 2 3 4 5 <i>Не потребує послуг у означеній сфері</i> <i>Ніколи не користувалася / не користувався послугами у цій сфері, хоча потребує</i> <i>Інше (вказіть, будь ласка, що саме)</i> <i>Утримаюсь від відповіді</i> Куди або до кого може звернутися людина (або де може знайти інформацію) про можливі послуги у цій сфері? <i>Не знаю</i> <i>Не цікаво</i> <i>Знаю (вказіть, будь ласка, куди або де саме)</i>		
2.3. Юридичні послуги (наприклад, захист прав людей зі статусом ВПО, консультації щодо нормативно-правової бази, наявність і доступність безкоштовної правової допомоги, тощо) 1 2 3 4 5 <i>Не потребує послуг у означеній сфері</i> <i>Ніколи не користувалася / не користувався послугами у цій сфері, хоча потребує</i> <i>Інше (вказіть, будь ласка, що саме)</i> <i>Утримаюсь від відповіді</i> Куди або до кого може звернутися людина (або де може знайти інформацію) про можливі послуги у цій сфері? <i>Не знаю</i> <i>Не цікаво</i> <i>Знаю (вказіть, будь ласка, куди або де саме)</i>		

2.4. Психологічні послуги (наприклад, доступність і якість соціально-психологічної допомоги, можливість участі у неформальній освіті, наявність закладів і організацій, у які можна звернутися щодо психологічних проблем та обізнаність про їх діяльність, тощо) 1 2 3 4 5 <i>Не потребуую послуг у означеній сфері</i> <i>Ніколи не користувалася / не користувався послугами у цій сфері, хоча потребуую</i> <i>Інше (вказіть, будь ласка, що саме)</i> <i>Утримаюсь від відповіді</i> Куди або до кого може звернутися людина (або де може знайти інформацію) про можливі послуги у цій сфері? <i>Не знаю</i> <i>Не цікаво</i> <i>Знаю (вказіть, будь ласка, куди або де саме)</i>		
2.5. Сфера працевлаштування (наприклад, наявність і доступність послуг центрів зайнятості або допомоги щодо працевлаштування, наявність вакансій для працевлаштування у ТГ, можливості працевлаштування за освітою, кваліфікацією та/або інтересами, тощо) 1 2 3 4 5 <i>Не потребуую послуг у означеній сфері</i> <i>Ніколи не користувалася / не користувався послугами у цій сфері, хоча потребуую</i> <i>Не можу знайти роботу відповідно до кваліфікації</i> <i>Інше (вказіть, будь ласка, що саме)</i> <i>Утримаюсь від відповіді</i> Куди або до кого може звернутися людина (або де може знайти інформацію) про можливі послуги у цій сфері? Які Інтернет-ресурси можуть допомогти працевлаштуватися? <i>Не знаю</i> <i>Не цікаво</i> <i>Знаю (вказіть, будь ласка, куди або де саме)</i>		
2.6. Соціальні послуги (наприклад, доступність житла, доступ до фінансової допомоги людей зі статусом ВПО, наявність програм соціального захисту для людей зі статусом ВПО, адресна підтримка соціальних працівників, заклади і заходи соціальної інтеграції в громаді, тощо) 1 2 3 4 5 <i>Не потребуую послуг у означеній сфері</i> <i>Ніколи не користувалася / не користувався послугами у цій сфері, хоча потребуую</i>		

<i>Інше (вказіть, будь ласка, що саме)</i> <i>Утримаюсь від відповіді</i> Куди або до кого може звернутися людина (або де може знайти інформацію) про можливі послуги у цій сфері? <i>Не знаю</i> <i>Не цікаво</i> <i>Знаю (вказіть, будь ласка, куди або де саме)</i>		
2.7. Державні послуги (наприклад, доступність органів місцевого врядування, їх готовність допомогти, проконсультувати, відкритість і прозорість органів влади, наявність центрів або ліній для роботи з людьми, які мають статус ВПО, тощо) 1 2 3 4 5 <i>Не потребує послуг у означеній сфері</i> <i>Ніколи не користувалася / не користувався послугами у цій сфері, хоча потребує</i> <i>Я маю негативний досвід звернення до органів влади</i> <i>Інше (вказіть, будь ласка, що саме)</i> <i>Утримаюсь від відповіді</i> Куди або до кого може звернутися людина (або де може знайти інформацію) про можливі послуги у цій сфері? <i>Не знаю</i> <i>Не цікаво</i> <i>Знаю (вказіть, будь ласка, куди або де саме)</i>		
2.8. Сфера недержавних організацій (наприклад, наявність і доступність громадських об'єднань, благодійних фондів, волонтерських рухів; можливість висловити власну думку та бути почутими, можливість створити власне представництво чи організацію, тощо) 1 2 3 4 5 <i>Не потребує послуг у означеній сфері</i> <i>Ніколи не користувалася / не користувався послугами у цій сфері, хоча потребує</i> <i>Інше (вказіть, будь ласка, що саме)</i> <i>Утримаюсь від відповіді</i> Куди або до кого може звернутися людина (або де може знайти інформацію) про можливі послуги у цій сфері? <i>Не знаю</i> <i>Не цікаво</i> <i>Знаю (вказіть, будь ласка, куди або де саме)</i>		
2.9. Будь ласка, зазначте про ваші першочергові потреби у державних соціальних послугах (Яких послуг ви		

потребуєте найбільша? Які потреби вам складно задовольнити без підтримки?) (відкрите запитання)		
2.10. Який для вас найпростіший, найдоступніший шлях для отримання послуг у зв'язку з вимушеним переміщенням? Через звернення до органів влади Через звернення до громадських організацій і благодійних фондів Через неформальні об'єднання та/або групи людей, які мають статус ВПО За допомогою власних ресурсів, коштів, активності та діяльності Інше (вказіть, будь ласка, як саме)		
3. Зворотній зв'язок (новий розділ)		
3.1. Якщо у Вас є ідеї, думки, побажання , які допоможуть соціальному захисту людей зі статусом ВПО у Вашій громаді, будь ласка, зазначте їх: (відкрите запитання)	Збір ідей і думок опитуваних	Якісний аналіз – побудова хмари слів
3.2. На Вашу думку, чи було б корисним та потрібним створення Інтернет-ресурсу, який презентував би людям зі статусом ВПО можливості доступу та комунікації щодо задоволення їх потреб у громаді? Варіанти відповідей Так Ні Складно визначити Інше (вказіть, будь ласка, що саме)	Оцінка потреби у створенні ресурсу	Кількісний аналіз
3.3. Чи хотіли б Ви взяти участь у онлайн-інтерв'юванні, спрямованому на спілкування та визначення труднощів, потреб, успіхів, досягнень людей зі статусом ВПО? Варіанти відповідей Так Ні Складно визначити		
3.4. Якщо так, будь ласка, залиште Ваші контактні дані (за бажанням) , дослідницька команда зв'яжеться з вами Ім'я (або нік): Електронна пошта: Телефон: Інші контакти:	Збір контактних даних опитуваних для подальших досліджень (за бажанням)	Формування бази даних

3.5. Чи хотіли б ви взяти участь у розіграші призів від громадських організацій, які проводять опитування (термокружки, рюкзаки та інші)? <i>Варіанти відповідей</i> Так Ні Складно визначити	Мотивація до участі в дослідженні	
3.6. Якщо так, будь ласка, залиште Ваші контактні дані (за бажанням), дослідницька команда зв'яжеться з вами Ім'я (або нік): Електронна пошта: Телефон: Територіальна громада:		
Дякуємо за участь у опитуванні!		

Гайд фокус-групи

Дата і тривалість фокус-групи		ТГ Кількість учасниць / учасників Імена (ніки)	
Вітання, представлення проєкту та його цілей, коротке знайомство Згода на запис фокус-групового опитування Запитання		Дослідження «Портрет ВПО Житомирської області (на прикладі Житомирської та Брусилівської територіальних громад)» проводиться ЖОМГО «Паритет» і передбачає збір і дослідження даних щодо успіхів, ресурсів, перешкод, труднощів, потреб та можливих напрямів підтримки людей зі статусом ВПО. Результати дослідження будуть представлені узагальнено, без надання особистих даних про учасниць і учасників.	
<i>Будь ласка, з Вашого досвіду та досвіду Ваших знайомих, побудуйте рейтинг наступних послуг для людей зі статусом ВПО у приймаючій громаді (від найбільш значущої до найменш значущої):</i> Освітні, соціальні, медичні, юридичні, інтеграційні, психологічні, тощо <i>Чому саме ці послуги є для Вас і Ваших знайомих найбільш значущими? Чи є у Вас приклади/кейси, які б підсилили розуміння іншими людьми цих послуг?</i>			
<i>Будь ласка, з Вашого досвіду та досвіду Ваших знайомих, побудуйте рейтинг доступності, прозорості і задоволеності Вами послугами для людей зі статусом ВПО у приймаючій громаді (від найбільш значущої до найменш значущої):</i> Освітні, соціальні, медичні, юридичні, інтеграційні, психологічні, тощо <i>Які організації та установи дозволили задовольнити</i>			

<i>ці послуги є для Вас і Ваших знайомих? Чи є у Вас приклади/кейси, які б підсилили розуміння іншими людьми рівня забезпечення цих послуг?</i>	
<i>Що, на Вашу думку, потрібно налагодити або покращити у приймаючій громаді для створення кращих умов проживання людей зі статусом ВПО? Який досвід проживання у інших громадах, про який Ви знаєте, був би добрим для упровадження у Вашій громаді?</i>	
<i>Які документи, нормативно-правові акти забезпечують захист прав людей зі статусом ВПО у вашій ТГ?</i>	
Дебрифінг, завершальні враження та коментарі	

Гайд інтерв'ю

Дата і тривалість інтерв'ю		Ім'я (нік) / учасниці / учасника ТГ	
Вітання, представлення проєкту та його цілей Згода на запис інтерв'ю		Дослідження «Портрет ВПО Житомирської області (на прикладі Житомирської та Брусилівської територіальних громад)» проводиться ЖОМГО «Паритет» і передбачає збір і дослідження даних щодо успіхів, ресурсів, перешкод, труднощів, потреб та можливих напрямів підтримки людей зі статусом ВПО. Результати дослідження будуть представлені узагальнено й анонімно, без вказівок на особу респондента/респондентки або надання даних, які могли б порушити вимогу анонімності.	
Запитання			
<i>Розкажіть, будь ласка, про Ваш досвід проживання у ТГ:</i> Що було найскладнішим? Хто надавав значущу допомогу? Чому ви обрали для проживання саме цю ТГ? Які сильні та слабкі сторони цієї ТГ? Які потреби людей зі статусом ВПО, на вашу думку, є реалізованими у цій громаді зараз?			
Яким чином ресурси, заклади та організації органів місцевого самоврядування, допомогли Вам під час вимушеного переселення у громаду? Чи був у Вас позитивний, ефективний досвід взаємодії з органами місцевого самоврядування у громаді? Якщо так, то який? Якщо ні, то чому, на Вашу думку?			

На вашу думку, які ключові елементи та/або ресурси соціального захисту дозволили Вам почуватися більш захищеними в ці важкі часи?	
Які соціальні потреби або послуги для вас є першочерговими? Чому? Чи маєте ви інформацію, яким чином можна допомогти собі та іншим людям зі статусом ВПО у задоволенні цих потреб? Чи маєте ви людей/організації, до яких можна звернутися і отримати допомогу?	
Після отриманого досвіду проживання Вами у приймаючій громаді, як би ви оцінили роботу з людьми зі статусом ВПО, яка була здійснена на цей час?	
На останок, якби вам довелося дати ключову або фундаментальну пораду іншим людям зі статусом ВПО, то що б це було у контексті отримання соціальних послуг під час війни?	
Дебрифінг, завершальні враження та коментарі	

Додаток Д

Кількісні результати онлайн-опитування людей зі статусом ВПО

Запитання і варіанти відповідей	Житомирська ТГ		Брусилівська ТГ		Інші ТГ Житомирської обл		Суми
	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	
Чи маєте Ви статус внутрішньо-переміщеної особи (ВПО)?							
так	50	67,57	13	17,57	8	10,81	95,95
ні	2	2,70		0,00		0,00	2,70
у процесі оформлення	1	1,35		0,00		0,00	1,35
всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
У якому році ви отримали статус ВПО?							
2014	5	6,76	1	1,35		0,00	8,11
2015-2021	2	2,70		0,00		0,00	2,70
2022	42	56,76	10	13,51	8	10,81	81,08
2023	1	1,35	2	2,70		0,00	4,05
не отримав	3	4,05		0,00		0,00	4,05
всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
Якщо Ви проживаєте на території Житомирської області, то як давно?							
2014	5	6,76		0,00		0,00	6,76
2015-2021	3	4,05		0,00		0,00	4,05
2022	40	54,05	11	14,86	8	10,81	79,73
2023	5	6,76	2	2,70		0,00	9,46
всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
Ваша стать							
жіноча	52	70,27	13	17,57	7	9,46	97,30
чоловіча	1	1,35		0,00		0,00	1,35
не вказано		0,00		0,00	1	1,35	1,35
всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
Ваш вік							
18-25 років	1	1,35	2	2,70		0,00	4,05

Житомирська ТГ	Брусилівська ТГ	Інші ТГ Житомирської обл
% від респондентів/респонденток тільки цієї ТГ		
94,34	100,00	100,00
3,77	0,00	0,00
1,89	0,00	0,00
100,00	100,00	100,00

9,43	7,69	0,00
3,77	0,00	0,00
79,25	76,92	100,00
1,89	15,38	0,00
5,66	0,00	0,00
100,00	100,00	100,00

9,43	0,00	0,00
5,66	0,00	0,00
75,47	84,62	100,00
9,43	15,38	0,00
100,00	100,00	100,00

98,11	100,00	87,50
1,89	0,00	0,00
0,00	0,00	12,50
100,00	100,00	100,00

1,89	15,38	0,00
------	-------	------

26-35 років	10	13,51	9	12,16	2	2,70	28,38
36-55 років	35	47,30		0,00	6	8,11	55,41
56-60 років	3	4,05	1	1,35		0,00	5,41
Більше 60 років	4	5,41	1	1,35		0,00	6,76
всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
Ваш сімейний статус							
Одружена / одружений	35	47,30	8	10,81	5	6,76	64,86
Розлучена /розлучений	3	4,05	1	1,35	1	1,35	6,76
Мати-одиначка	4	5,41	3	4,05	1	1,35	10,81
Перебуваю у громадянському шлюбі / партнерських стосунках	2	2,70	1	1,35	1	1,35	5,41
Вдова / вдівець	4	5,41		0,00		0,00	5,41
Самотня / самотній	2	2,70		0,00		0,00	2,70
Інше	2	2,70		0,00		0,00	2,70
Утримаюсь від відповіді	1	1,35		0,00		0,00	1,35
всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
Наявність дітей або людей, за яких Ви несете відповідальність							
Маю 1 або 2 дитини до 18 років	32	43,24	9	12,16	3	4,05	59,46
Маю 3 або більше дітей до 18 років	4	5,41	2	2,70		0,00	8,11
Маю дитину / дітей зі статусом інвалідності	3	4,05		0,00	1	1,35	5,41
Маю дитину / дітей під опікою	1	1,35	1	1,35		0,00	2,70
Маю дітей старше 18 років, які проживають зі мною	3	4,05		0,00	1	1,35	5,41
Маю дітей після 18 років, які проживають окремо	1	1,35		0,00	1	1,35	2,70
Маю мати/батька/батьків літнього віку, якими опікуюся	2	2,70	1	1,35	1	1,35	5,41
Інше	3	4,05		0,00	1	1,35	5,41
Утримаюсь від відповіді	4	5,41		0,00		0,00	5,41
всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
Ваш стан здоров'я							
Хворію зрідка	14	18,92	6	8,11	2	2,70	29,73
Часто хворію, але не маю жодних статусів	22	29,73	2	2,70	1	1,35	33,78
Маю хронічні хвороби/захворювання	13	17,57	5	6,76	3	4,05	28,38

18,87	69,23	25,00
66,04	0,00	75,00
5,66	7,69	0,00
7,55	7,69	0,00
100,00	100,00	100,00

66,04	61,54	62,50
5,66	7,69	12,50
7,55	23,08	12,50
3,77	7,69	12,50
7,55	0,00	0,00
3,77	0,00	0,00
3,77	0,00	0,00
1,89	0,00	0,00
100,00	100,00	100,00

60,38	69,23	37,50
7,55	15,38	0,00
5,66	0,00	12,50
1,89	7,69	0,00
5,66	0,00	12,50
1,89	0,00	12,50
3,77	7,69	12,50
5,66	0,00	12,50
7,55	0,00	0,00
100,00	100,00	100,00

26,42	46,15	25,00
41,51	15,38	12,50
24,53	38,46	37,50

Маю інвалідність	1	1,35		0,00	1	1,35	2,70
Інше	1	1,35		0,00		0,00	1,35
Утримаюсь від відповіді	2	2,70		0,00	1	1,35	4,05
всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
Ваш стан працевлаштування зараз							
Маю постійну роботу, яка подобається	10	13,51	3	4,05	2	2,70	20,27
Маю постійну роботу, яку хотіла б/хотів би змінити	7	9,46	1	1,35		0,00	10,81
Самозайнятість/фрілансерство/ФОП	4	5,41	1	1,35		0,00	6,76
Частково зайнята/частково зайнятий	7	9,46	1	1,35	1	1,35	12,16
Безробітна/безробітний	8	10,81	3	4,05	4	5,41	20,27
Потребую працевлаштування	2	2,70	2	2,70		0,00	5,41
Інше	12	16,22	2	2,70	1	1,35	20,27
Утримаюсь від відповіді	3	4,05		0,00		0,00	4,05
всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
Освітні послуги (наприклад, влаштування дітей у дошкільні заклади освіти або заклади середньої освіти, можливості отримання вищої або професійної освіти, можливості для зміни кваліфікації, підвищення кваліфікації, тощо)							
1	3	4,05		0,00		0,00	
2	1	1,35		0,00	1	1,35	
3	2	2,70	2	2,70		0,00	
4	15	20,27	2	2,70	1	1,35	
5	19	25,68	2	2,70	2	2,70	
Не потребую послуг у означеній сфері	10	13,51	2	2,70	2	2,70	18,92
Ніколи не користувалася / не користувався послугами у цій сфері, хоча потребую	1	1,35	1	1,35	1	1,35	4,05
Інше	1	1,35		0,00	1	1,35	2,70
Утримаюсь від відповіді	4	5,41	4	5,41		0,00	10,81
всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
Куди або до кого може звернутися людина (або де може знайти інформацію) про можливі послуги в освітній сфері?							
Не знаю	28	37,84	8	10,81	4	5,41	54,05
Не цікаво	5	6,76	2	2,70	2	2,70	12,16
Знаю	18	24,32	3	4,05	2	2,70	31,08
Утримаюсь від відповіді	2	2,70		0,00		0,00	2,70

1,89	0,00	12,50
1,89	0,00	0,00
3,77	0,00	12,50
100,00	100,00	100,00

18,87	23,08	25,00
13,21	7,69	0,00
7,55	7,69	0,00
13,21	7,69	12,50
15,09	23,08	50,00
3,77	15,38	0,00
22,64	15,38	12,50
5,66	0,00	0,00
100,00	100,00	100,00

5,66	0,00	0,00
1,89	0,00	12,50
3,77	15,38	0,00
28,30	15,38	12,50
35,85	15,38	25,00
18,87	15,38	25,00
1,89	7,69	12,50
1,89	0,00	12,50
7,55	30,77	0,00
100,00	100,00	100,00

52,83	61,54	50,00
9,43	15,38	25,00
33,96	23,08	25,00
3,77	0,00	0,00

всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
Медичні послуги (наприклад, доступ до закладів охорони здоров'я, якість послуг у закладах охорони здоров'я, безкоштовність отриманих послуг у сфері охорони здоров'я, наявність програм фізичної реабілітації, тощо)							
1	2	2,70	1	1,35		0,00	
2	4	5,41		0,00	1	1,35	
3	14	18,92	4	5,41	1	1,35	
4	13	17,57	1	1,35		0,00	
5	12	16,22	3	4,05	3	4,05	
Не потребує послуг у означеній сфері	3	4,05	1	1,35		0,00	5,41
Ніколи не користувалася / не користувався послугами у цій сфері, хоча потребує	1	1,35		0,00	1	1,35	2,70
Інше		0,00	1	1,35		0,00	1,35
Утримаюсь від відповіді	4	5,41	2	2,70	2	2,70	10,81
всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
Куди або до кого може звернутися людина (або де може знайти інформацію) про можливі послуги у медичній сфері?							
Не знаю	19	25,68	7	9,46	4	5,41	40,54
Не цікаво	4	5,41		0,00		0,00	5,41
Знаю	30	40,54	6	8,11	4	5,41	54,05
Утримаюсь від відповіді		0,00		0,00		0,00	0,00
всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
Юридичні послуги (наприклад, захист прав людей зі статусом ВПО, консультації щодо нормативно-правової бази, наявність і доступність безкоштовної правової допомоги, тощо)							
1	1	1,35	1	1,35	1	1,35	
2	2	2,70	1	1,35		0,00	
3	9	12,16	2	2,70	1	1,35	
4	8	10,81		0,00		0,00	
5	9	12,16		0,00	2	2,70	
Не потребує послуг у означеній сфері	7	9,46	4	5,41	2	2,70	17,57
Ніколи не користувалася / не користувався послугами у цій сфері, хоча потребує	11	14,86	1	1,35	1	1,35	17,57
Інше	1	1,35	1	1,35		0,00	2,70
Утримаюсь від відповіді	5	6,76	3	4,05	1	1,35	12,16
всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00

100,00	100,00	100,00
--------	--------	--------

3,77	7,69	0,00
7,55	0,00	12,50
26,42	30,77	12,50
24,53	7,69	0,00
22,64	23,08	37,50
5,66	7,69	0,00
1,89	0,00	12,50
0,00	7,69	0,00
7,55	15,38	25,00
100,00	100,00	100,00

35,85	53,85	50,00
7,55	0,00	0,00
56,60	46,15	50,00
0,00	0,00	0,00
100,00	100,00	100,00

1,89	7,69	12,50
3,77	7,69	0,00
16,98	15,38	12,50
15,09	0,00	0,00
16,98	0,00	25,00
13,21	30,77	25,00
20,75	7,69	12,50
1,89	7,69	0,00
9,43	23,08	12,50
100,00	100,00	100,00

Куди або до кого може звернутися людина (або де може знайти інформацію) про можливі послуги у цій сфері?							
Не знаю	27	36,49	9	12,16	4	5,41	54,05
Не цікаво	2	2,70	1	1,35		0,00	4,05
Знаю	19	25,68	2	2,70	4	5,41	33,78
Утримаюсь від відповіді	4	5,41	1	1,35		0,00	6,76
Інше	1	1,35		0,00		0,00	1,35
всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
Психологічні послуги (наприклад, доступність і якість соціально-психологічної допомоги, можливість участі у неформальній освіті, наявність закладів і організацій, у які можна звернутися щодо психологічних проблем та обізнаність про їх діяльність, тощо)							
1		0,00		0,00		0,00	
2		0,00		0,00		0,00	
3		0,00		0,00		0,00	
4		0,00		0,00		0,00	
5		0,00		0,00		0,00	
Не потребую послуг у означеній сфері	17	22,97	8	3,00	3	4,05	30,03
Ніколи не користувалася / не користувався послугами у цій сфері, хоча потребую	11	14,86	2	2,70	3	4,05	21,62
Інше	8	10,81	1	1,35	1	1,35	13,51
Утримаюсь від відповіді	17	22,97	2	2,70	1	1,35	27,03
всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
Куди або до кого може звернутися людина (або де може знайти інформацію) про можливі психологічні послуги?							
Не знаю	24	32,43	10	13,51	4	5,41	51,35
Не цікаво	7	9,46	2	2,70	1	1,35	13,51
Знаю	20	27,03	1	1,35	3	4,05	32,43
Утримаюсь від відповіді	2	2,70		0,00		0,00	2,70
Інше		0,00		0,00		0,00	0,00
всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
Сфера працевлаштування (наприклад, наявність і доступність послуг центрів зайнятості або допомоги щодо працевлаштування, наявність вакансій для працевлаштування у ТГ, можливості працевлаштування за освітою, кваліфікацією та/або інтересами, тощо)							
1	3	4,05	2	2,70		0,00	
2		0,00	1	1,35		0,00	
3	7	9,46	1	1,35		0,00	

50,94	69,23	50,00
3,77	7,69	0,00
35,85	15,38	50,00
7,55	7,69	0,00
1,89	0,00	0,00
100,00	100,00	100,00

0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
32,08	61,54	37,50
20,75	15,38	37,50
15,09	7,69	12,50
32,08	15,38	12,50
100,00	100,00	100,00

45,28	76,92	50,00
13,21	15,38	12,50
37,74	7,69	37,50
3,77	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
100,00	100,00	100,00

5,66	15,38	0,00
0,00	7,69	0,00
13,21	7,69	0,00

4	8	10,81	1	1,35		0,00	
5	7	9,46		0,00		0,00	
Не потребує послуг у означеній сфері	17	22,97	3	3,00	3	4,05	30,03
Ніколи не користувалася / не користувався послугами у цій сфері, хоча потребує	3	4,05	2	2,70	3	4,05	10,81
Не можу знайти роботу відповідно до кваліфікації	2	2,70	1	1,35		0,00	4,05
Інше	2	2,70		0,00	1	1,35	4,05
Утримаюсь від відповіді	4	5,41	2	2,70	1	1,35	9,46
Всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
Куди або до кого може звернутися людина (або де може знайти інформацію) про можливі послуги у сфері працевлаштування?							
Не знаю	14	18,92	6	8,11	4	5,41	32,43
Не цікаво	6	8,11	2	2,70	1	1,35	12,16
Знаю	30	40,54	5	6,76	3	4,05	51,35
Утримаюсь від відповіді	3	4,05		0,00		0,00	4,05
Всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
Соціальні послуги (наприклад, доступність житла, доступ до фінансової допомоги людей зі статусом ВПО, наявність програм соціального захисту для людей зі статусом ВПО, адресна підтримка соціальних працівників, заклади і заходи соціальної інтеграції в громаді, тощо)							
1	7	9,46	3	4,05	1	1,35	
2	6	8,11	2	2,70	2	2,70	
3	15	20,27	1	1,35		0,00	
4	6	8,11		0,00		0,00	
5	6	8,11		0,00	1	1,35	
Не потребує послуг у означеній сфері	2	2,70	2	3,00		0,00	5,70
Ніколи не користувалася / не користувався послугами у цій сфері, хоча потребує	4	5,41	1	1,35	2	2,70	9,46
Інше	7	9,46	3	4,05		0,00	13,51
Утримаюсь від відповіді		0,00	1	1,35	2	2,70	4,05
Всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
Куди або до кого може звернутися людина (або де може знайти інформацію) про можливі послуги у цій сфері?							
Не знаю	27	36,49	8	10,81	5	6,76	54,05
Не цікаво	3	4,05	2	2,70	1	1,35	8,11

15,09	7,69	0,00
13,21	0,00	0,00
32,08	23,08	37,50
5,66	15,38	37,50
3,77	7,69	0,00
3,77	0,00	12,50
7,55	15,38	12,50
100,00	100,00	100,00

26,42	46,15	50,00
11,32	15,38	12,50
56,60	38,46	37,50
5,66	0,00	0,00
100,00	100,00	100,00

13,21	23,08	12,50
11,32	15,38	25,00
28,30	7,69	0,00
11,32	0,00	0,00
11,32	0,00	12,50
3,77	15,38	0,00
7,55	7,69	25,00
13,21	23,08	0,00
0,00	7,69	25,00
100,00	100,00	100,00

50,94	61,54	62,50
5,66	15,38	12,50

Знаю	20	27,03	3	4,05	2	2,70	33,78
Утримаюсь від відповіді		0,00		0,00		0,00	0,00
Інше	3	4,05		0,00		0,00	4,05
всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
Державні послуги (наприклад, доступність органів місцевого врядування, їх готовність допомогти, проконсультувати, відкритість і прозорість органів влади, наявність центрів або ліній для роботи з людьми, які мають статус ВПО, тощо)							
1	2	2,70		0,00		0,00	
2	8	10,81		0,00	1	1,35	
3	7	9,46	4	5,41	1	1,35	
4	10	13,51	2	2,70		0,00	
5	6	8,11	1	1,35	2	2,70	
Не потребую послуг у означеній сфері	5	6,76	2	3,00		0,00	9,76
Ніколи не користувалася / не користувався послугами у цій сфері, хоча потребую	5	6,76	1	1,35	1	1,35	9,46
Я маю негативний досвід звернення до органів влади	4	5,41		0,00	1	1,35	6,76
Інше		0,00		0,00	1	1,35	1,35
Утримаюсь від відповіді	6	8,11	3	4,05	1	1,35	13,51
всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
Куди або до кого може звернутися людина (або де може знайти інформацію) про можливі послуги у цій сфері?							
Не знаю	29	39,19	8	10,81	6	8,11	58,11
Не цікаво	2	2,70	2	2,70		0,00	5,41
Знаю	20	27,03	3	4,05	1	1,35	32,43
Утримаюсь від відповіді		0,00		0,00		0,00	0,00
Інше	2	2,70		0,00	1	1,35	4,05
всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
Сфера недержавних організацій (наприклад, наявність і доступність громадських об'єднань, благодійних фондів, волонтерських рухів; можливість висловити власну думку та бути почутими, можливість створити власне представництво чи організацію, тощо)							
1	3	4,05	1	1,35	1	1,35	
2	2	2,70	2	2,70	2	2,70	
3	10	13,51	1	1,35		0,00	
4	11	14,86		0,00	1	1,35	
5	16	21,62		0,00	2	2,70	

37,74	23,08	25,00
0,00	0,00	0,00
5,66	0,00	0,00
100,00	100,00	100,00

3,77	0,00	0,00
15,09	0,00	12,50
13,21	30,77	12,50
18,87	15,38	0,00
11,32	7,69	25,00
9,43	15,38	0,00
9,43	7,69	12,50
7,55	0,00	12,50
0,00	0,00	12,50
11,32	23,08	12,50
100,00	100,00	100,00

54,72	61,54	75,00
3,77	15,38	0,00
37,74	23,08	12,50
0,00	0,00	0,00
3,77	0,00	12,50
100,00	100,00	100,00

5,66	7,69	12,50
3,77	15,38	25,00
18,87	7,69	0,00
20,75	0,00	12,50
30,19	0,00	25,00

Не потребує послуг у означеній сфері	1	1,35	2	3,00		0,00	4,35
Ніколи не користувалася / не користувався послугами у цій сфері, хоча потребує	5	6,76	3	4,05		0,00	10,81
Інше	1	1,35		0,00		0,00	1,35
Утримаюсь від відповіді	4	5,41	4	5,41	2	2,70	13,51
всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
Куди або до кого може звернутися людина (або де може знайти інформацію) про можливі послуги у сфері недержавних організацій?							
Не знаю	24	32,43	10	13,51	5	6,76	52,70
Не цікаво	5	6,76	1	1,35	1	1,35	9,46
Знаю	21	28,38	2	2,70		0,00	31,08
Утримаюсь від відповіді		0,00		0,00	2	2,70	2,70
Не цікаво	3	4,05		0,00		0,00	4,05
всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
Який для вас найпростіший, найдоступніший шлях для отримання послуг у зв'язку з вимушеним переміщенням?							
Через звернення до органів влади	4	5,41	2	2,70	3	4,05	12,16
Через звернення до громадських організацій і благодійних фондів	17	22,97	1	1,35	3	4,05	28,38
Через неформальні об'єднання та/або групи людей, які мають статус ВПО	15	20,27	3	4,05	2	2,70	27,03
За допомогою власних ресурсів, коштів, активності та діяльності	13	17,57	7	9,46		0,00	27,03
Інше	2	2,70		0,00		0,00	2,70
Утримаюсь від відповіді	2	2,70		0,00		0,00	2,70
всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00
На Вашу думку, чи було б корисним та потрібним створення Інтернет-ресурсу, який презентував би людям зі статусом ВПО можливості доступу та комунікації щодо задоволення їх потреб у громаді?							
Так	49	66,22	12	16,22	7	9,46	91,89
Ні		0,00		0,00	0	0,00	0,00
Складно визначити	3	4,05	1	1,35	1	1,35	6,76
Інше	1	1,35		0,00		0,00	1,35
всього	53	71,62	13	17,57	8	10,81	100,00

1,89	15,38	0,00
9,43	23,08	0,00
1,89	0,00	0,00
7,55	30,77	25,00
100,00	100,00	100,00

45,28	76,92	62,50
9,43	7,69	12,50
39,62	15,38	0,00
0,00	0,00	25,00
5,66	0,00	0,00
100,00	100,00	100,00

7,55	15,38	37,50
32,08	7,69	37,50
28,30	23,08	25,00
24,53	53,85	0,00
3,77	0,00	0,00
3,77	0,00	0,00
100,00	100,00	100,00

92,45	92,31	87,50
0,00	0,00	0,00
5,66	7,69	12,50
1,89	0,00	0,00
100,00	100,00	100,00